

**වරක සංහිතාව පිළිබඳ ව ව්‍යාකෘතවත් සැපයීමේ දී
ආර්යදාස කුමාරසිංහයන් විසින් භාවිත පරිවර්තන ක්‍රමවේදය පිළිබඳව
විචාර පූර්ව අධ්‍යයනයක්**

මොල්ලිගොඩ එස් පී¹, පූජ්‍ය ඉඳුරාගාමී ධම්මරතන හිමි²

සංක්ෂිප්තය

වරක සංහිතාව පිළිබඳ ව්‍යාකෘතවත් සැපයීමේ දී ආර්යදාස කුමාරසිංහ විසින් භාවිත පරිවර්තන ක්‍රමවේදය පිළිබඳ විචාර පූර්ව අධ්‍යයනයක් යන පර්යේෂණ කාර්යයේ දී පාදක කර ගනු ලැබූ වරක සංහිතාව ආපූර්වවේදයේ කාය විකිත්සා සම්ප්‍රදායට අයත් පුමුඛනම ග්‍රන්ථය වශයෙන් සැළකේ. මෙම ග්‍රන්ථය මුල් කාලයේ දී ප්‍රචලිතව ඇත්තේ අග්නිවේශ තන්ත්‍රය නමින් වන අතර එය අග්නිවේශ නම් වූ සෘෂිවරයෙක් විසින් වෛදික භාෂාවෙන් රචිත යැයි පිළිගත් මතයයි. ක්‍රිස්තු පූර්ව හතර වෙනි සියවසේ දී වරක නම් වූ සෘෂිවරයෙක් විසින් එය ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලදැයි ද එතැන් පටන් වරක සංහිතාව වශයෙන් ප්‍රකට වූ බවත් පැවසේ. එහි සඳහන් වන බොහෝ කරුණු ටීකාවක සහාය නොලැබූ විටහා ගැහීමට උගත් පශ්චාත්තරාට පවා අපහසු වන අවස්ථා තිබේ. මේ ග්‍රන්ථය සඳහා දැනට ලියවී ඇති ටීකා ගණන හතළිස් එකක් යැයි අනුමාන කෙරේ. මේ අතර එකොළොස් වෙනි සියවසේ චක්‍රපාණි නම් වූ ආචාර්යවරයා විසින් ලියන ලද ආපූර්වවේද දීපිකා නම් වූ ව්‍යාකෘතව උගතුන්ගේ ගෞරවයට පාත්‍ර වී ඇත. මෙම සංහිතාව හිංදි, චිංග, දුවිඩ, ගුජරාටි, අරාබි, සිංහල හා ඉංග්‍රීසි යන භාෂාවලට පරිවර්තන වී ඇත. පණ්ඩිත ආර්යදාස කුමාරසිංහයන් යනු ආපූර්වවේද ශාස්ත්‍රය පමණක් නොව සංස්කෘත භාෂාව ද මැනවින් ප්‍රගුණ කළ ශ්‍රී ලාංකීය විද්වතෙකි. එතුමා විසින් විශාල ග්‍රන්ථ ප්‍රමාණයක් ලියා පළ කර ඇති අතර පදාර්ථ ව්‍යාකෘත සහිත වරක සංහිතාව ඉන් ප්‍රමුඛස්ථානයේ ලා සැළකේ. මෙම ග්‍රන්ථ කොටස් තුනකින් මුද්‍රණය වී ඇති අතර මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ මෙම ග්‍රන්ථ ත්‍රිත්වයේ පරිවර්තන ක්‍රමවේදය පිළිබඳ විචාර පූර්ව අධ්‍යයනයක නියැලීමයි. මෙම පර්යේෂණ ක්‍රියාවලිය සඳහා උපයෝගී කර ගත් පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය එන්නේ ජේම්ස් හෝම්ස් විසින් හඳුන්වා දෙන ලද පරිවර්තන සංසිද්ධි අධ්‍යයන ක්‍රියාවලි ආනත විචාරාත්මක අධ්‍යයනයයි (process oriented descriptive translation studies). මෙම පර්යේෂණ ක්‍රියාවලිය තුළ දී පරිවර්තකයාගේ සමස්ත පරිවර්තන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳව සාකච්ඡාවට හා විචාරයට බඳුන් කර ඇත. හෝම්ස්ගේ වර්ගීකරණයට අනුව මෙම පර්යේෂණය පරිවර්තන අධ්‍යයන අරමුණු කර ගත් පර්යේෂණයකි. මෙවැනි පරිවර්තන ක්‍රියාවලීන් Jacques Derrida ගැමැති ප්‍රංශ ජාතික දාර්ශනිකයා හඳුන්වා දී ඇත්තේ Deconstruction නමිනි. මෙම පරිවර්තන අධ්‍යයන සිද්ධාන්තයට අනුව පරිවර්තනයේදී ප්‍රධාන පරිවර්තන සන්දර්භයට පරිබාහිර ව පාදක සටහන් යොදමින් මූලාශ්‍රය කෘතියෙන් මග හැරුණු විශාල දැනුම සම්භාරයක් ලක්ෂ්‍ය පාඨකයාට ප්‍රදානය කරයි. මෙම පරිවර්තන කාර්යයේදී ද එය සනාථ කර තිබෙනු දැකිය හැකිය.

මූලපද: පරිවර්තන, මූලාශ්‍රය, පදගතාර්ථ, ලක්ෂ්‍ය පාඨකයා, චක්‍රපාණිදත්ත,

¹ ජ්‍යෙෂ්ඨ තර්කචාර්ය, දේශීය වෛද්‍ය විද්‍යා ආයතනය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය, රාජගිරිය, ශ්‍රී ලංකාව.
² චනාචාර්ය, කැළණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
 සන්නායක කතෘ: ජ්‍යෙෂ්ඨ තර්කචාර්ය එස් පී මොල්ලිගොඩ මිය, දේශීය වෛද්‍ය විද්‍යා ආයතනය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය, රාජගිරිය, ශ්‍රී ලංකාව.
 විද්‍යුත් තැපෑල: susanthamolligoda@gmail.com

හැඳින්වීම

චරක සංහිතාව පිළිබඳ ව විකාශනයක් සාපේක්ෂව දී ආර්යදාස කුමාරසිංහයන් විසින් භාවිත පරිවර්තන ක්‍රමවේදය පිළිබඳ ව විවාර පූර්ව අධ්‍යයනයක් යන මැයෙන් කරන ලද මෙම පර්යේෂණය ප්‍රධාන වශයෙන් චරක සංහිතා මූලාශ්‍ර කෘතිය (original source), චරක සංහිතා ලක්ෂ්‍ය (target source) කෘතිය හා පරිවර්තන ක්‍රමවේදය යන ත්‍රිත්වය පාදක කර ගෙන විවාර පූර්වක ව සිදු කරන ලද පර්යේෂණයකි. විකාශනය යනුවෙන් අදහස් කරනු ලබන්නේ සංස්කෘත ඉංග්‍රීසි ශබ්ද කෝෂයට අනුව "to explain in detail, tell in full, discuss, to relate, to wish to explain, exposition, gloss, comment, paraphrase" යන අදහස්ය. චරක සංහිතාව මෙන්ම භාෂා පරිවර්තනය ද දීර්ඝ ඉතිහාසයක් සහිත මාතෘකා ද්විත්වයකි. භාෂා පරිවර්තන සම්බන්ධයෙන් ඉතිහාසය නිරීක්ෂණයේ දී ප්‍රථම ව අවධානය යොමු වන්නේ ශබ්ද කෝෂ පිළිබඳ ව යි. සිරියාවේ එඩ්ලා නගරයේ සිදු කරන ලද පුරා විද්‍යා කැණීමට දී පැරණි ශබ්ද කෝෂ අතරින් එකක් හමු වී ඇත.^[1] මෙය මානව ශිෂ්ටාචාරයේ ආරම්භයේ දී එනම් වසර හයදහසක් දස දහසක් අතර කාලයේ දී නිර්මාණය වන්නට ඇතැයි සැලකේ. මැටි පුවරු මුහුණතක සමාන්තර අක්ෂර ජේලි දෙකක් කිලාකෂර ක්‍රමයට සටහන් කර තිබී ඇති අතර ඒවා භාෂා දෙකකට අයත් යැයි පුරාවිද්‍යා පර්යේෂකයෝ පෙන්වා දෙති. ලේඛනයට ප්‍රථම භාෂණය ඇති වූ අතර වෙළඳාම, යුද්ධ, සාමය, දැනුම ආදී වූ විවිධ කාරණා මූලික කර ගෙන භාෂා පරිවර්තනයේ අවශ්‍යතා ව ගැනින් අතරින් මතු වන්නට විය. ප්‍රධාන වශයෙන් පාලකයන්ට වැදගත් වූ පරිවර්තන කාර්ය පසු ව මුළු සමාජයේ ම අවශ්‍යතාවයක් බවට පත් විය. එබැවින් භාෂණ පරිවර්තනයේ යෙදුන පරිවර්තකයෝ පාලන අධිකාරිය සමඟ තීරණාත්මක කාර්යයක් හා වගකීමක් ඉටු කරමින් සමාජයේ වරප්‍රසාද හිමි කාර්යභාරයක් බවට පත් වූහ. මේ අනුව ලියන්නා (scribe) යන්න පුරාණ ඊජිප්තුවේ පැරණි අධිකරණයේ පැවති වැදගත් නිලයක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබේ.^[2] ලෝකයේ භාවිත වන භාෂා හා දැක්ම ප්‍රමාණය අනුව ගෝලීයකරණය තුළ පරිවර්තනය ප්‍රධාන වශයෙන් ලෙස වර්තමානයේ දී විශ්වවිද්‍යාල විෂය ධාරාවට අවතීර්ණ වී තිබේ. විවිධ භාෂින් විසින් ඔවුන්ගේ භාෂාවෙන් රචිත කෘති කාලීන අවශ්‍යතා අනුව පරිවර්තනය වූ අතර අපරිදිග භාෂින් විසින් පරිවර්තන සිද්ධාන්ත අධ්‍යයන හා පරිවර්තන ක්‍රමවේද අධ්‍යයන පිළිබඳ පර්යේෂණ සිදු කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.^[3]

පණ්ඩිත ආර්යදාස කුමාරසිංහයන් යනු ආයුර්වේද ශාස්ත්‍රය පමණක් නොව සංස්කෘත භාෂාව ද මැනවින් ප්‍රගුණ කළ ශ්‍රී ලාංකීය විද්වතෙකි. එතුමා විසින් විශාල ඉන්ට් ප්‍රමාණයක් ලියා පළ කර ඇති අතර පදාර්ථ විකාශන සහිත චරක සංහිතාව ඉන් ප්‍රමුඛස්ථානයේ ලා සැලකේ. මෙම ඉන්ට් කොටස් තුනකින් මුද්‍රණය වී ඇති අතර එමෙන් ම ආර්යදාස කුමාරසිංහයන්ගේ චරක පදාර්ථ විකාශනවේ අන්තර්ගත පරිවර්තන ක්‍රමවේදය පිළිබඳ විවාරයේ දී භාෂා පරිවර්තන ක්‍රම, ඊට අදාළ සිද්ධාන්ත ආදිය පිළිබඳ ව මූලික වශයෙන් අධ්‍යයනය කරන ලදී. භාෂා පරිවර්තනය හා සම්බන්ධ ව අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය හඳුනා ගැනීම ඉන් ප්‍රධාන විය. මේ සඳහා භාෂා පරිවර්තන භ්‍යාසවේදීන් වන ඉයුපීන් නිධා, විල්ස්, රෝපර් ගොතින්, ජේමිස් හෝමිස්, කිකෙරෝ වැනි පරිවර්තනවේදීන් විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති කෘති හා ලේඛන පිළිබඳ මූලික හැඳුරීමක් සිදු කරන ලදී. මෙම විග්‍රහාත්මක විවාරය මෞලික සිද්ධාන්තමය වශයෙන්, දාර්ශනික වශයෙන්, ස්වස්ථවෘත වශයෙන් හා ඖෂධ යෝග වශයෙන් සිදු කරන ලදී. එම නිසා මෙහි දී මූලික අවධානය යොමු කර ඇත්තේ සූත්‍ර නිදාන විමාන ශරීර හා විකිත්සා යන ස්ථාන කෙරෙහිය. විශේෂයෙන්ම මෞලික සිද්ධාන්ත හා ඖෂධ සංයෝග මෙම ස්ථානවල අන්තර්ගතව ඇති හෙයින් මේ පිළිබඳව විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇත.

ආයුර්වේද ඉතිහාසය පිළිබඳ සුපරික්ෂාකාරී ව හැඳුරීමෙන් පෙනී යන්නේ ආයුර්වේද අවතරණයේ ස්ථර කිහිපයක් පසු කිරීමෙන් අනතුරුව ආයුර්වේදය ඉන්ට්‍රාජාති වූ බවයි. තන්ත්‍ර නාමයෙන් ඉන්ට්‍රාජාති වූ මුල් ම ආයුර්වේද ශාස්ත්‍රීය සම්ප්‍රදායික වන්නේ අග්නිවේශ තන්ත්‍රය යි. ඒර් පීචනයට අදාළ වන උපදෙස්වලින් පරිපූර්ණ වූ මෙම ඉන්ට්‍රාජාති ම රචනා වූයේ වෛදික භාෂාවෙනි. ක්‍රි.පූ. තතර වන සියවසේ දී පමණ සංස්කෘත භාෂාව පහළ වීමත් සමඟ අග්නිවේශ තන්ත්‍රය ද සංස්කෘත භාෂාවට පරිවර්තනය විය. ආයුර්වේදයේ මූලික සම්ප්‍රදායයන් දෙකකි. එනම් ගලප විකිත්සා සම්ප්‍රදාය හා කාය විකිත්සා සම්ප්‍රදාය යනුවෙනි. අග්නිවේශ තන්ත්‍රය කාය විකිත්සා සම්ප්‍රදායේ මුඛ්‍ය කෘතිය සේ සලකනු ලැබේ. මෙය චරක සංහිතාව ගමන් හඳුන්වනු ලබන ශ්‍රේෂ්ඨ ආයුර්වේද වෛද්‍ය ඉන්ට්‍රාජාති මුල් ම අවස්ථාව සේ සලකනු ලැබේ. චරක සංහිතාවේ අධ්‍යයනාත්මක සූත්‍රවල ඒ බව සඳහන් කර ඇත.^[4] විශේෂයෙන් ම මෙම ඉන්ට්‍රාජාති කායවිකිත්සාව අරභයා ලියූ වි ඇති අතර ගලප කාය රෝගීන් අවස්ථානුකූල ව අදාළ ගලප වෛද්‍යවරුන් වෙත යොමු කළ යුතු

බවත් සඳහන් කොට ඇත.^[5] විවිධ හේතු කරණ කොටගෙන කාලයත් සමඟ ම අග්නිවේශ තන්තුවේ අත් පිටපත් විනාශ වන්නට විය. මෙසේ විනාශ වෙමින් පැවැති අග්නිවේශ තන්තුව නැවත ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලද්දේ වරක ආචාර්යවරයා විසිනි. ග්‍රන්ථයේ ආරම්භයේ සිට විකිත්සා ස්ථානයේ දැනතුන් වන අධ්‍යාය දක්වා ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට හෙතෙම සමත්ව ඇත.^[6] එතැන් පටන් මෙම ග්‍රන්ථය හඳුන්වන ලද්දේ වරක සංහිතාව නමිනි. අග්නිවේශ නාමය අනහර වරක නාමය මෙම ග්‍රන්ථයට ලබා දීම සඳහා විවිධ කාරණා බලපෑම් කළ බව නිගමනය කළ හැකි ය. සැබැවින් ම අග්නිවේශ තන්තුව බෙහෙවින් ම විනාශයට පත් ව තිබුණු බැවින් වරක ආචාර්යවරයා විසින් බොහෝ ශාස්ත්‍රීය කරුණු මෙයට අන්තර්ගත කර ඇති බව ග්‍රන්ථාධ්‍යයනයෙන් පැහැදිලි වේ. මෙසේ වෛද්‍ය විද්‍යාත්මක නව ශාස්ත්‍රීය තොරතුරු රාශියක් ඇතුළත් කිරීම නිසා ම මෙම ග්‍රන්ථය නව නිර්මාණයක් සේ විද්‍යාමාන විය.^[7] එසේ ම මෙම ග්‍රන්ථයේ පරිච්ඡේද කිහිපයක් සංස්කරණය කිරීම සඳහා කාලය හරස් වන්නට ඇති බව ද පෙනෙයි. වරක ආචාර්යවරයා විසින් අවසන් කළ ස්ථානයේ සිට ක්‍රි.ව. තුන් වන ශතවර්ෂයේ දී කාන්තරයේ පංචනද නගරයේ උපන් දෘඩබල ආචාර්ය විසින් ග්‍රන්ථ සංස්කරණය සම්පූර්ණ කොට ජන හිත පිණිස ඉදිරිපත් කර තිබේ.^[8] "වරකයේ දැක්වෙන තොරතුරු වෙනත් ග්‍රන්ථයන්හි තිබිය හැකි වුව ද වරකයේ නොදැක්වෙන දෙයක් වෙනත් ග්‍රන්ථයක හැක." යනුවෙන් වරක සංහිතාව අවසානයේ දී සඳහන්වන වගන්ති සමඟ වරක සංහිතාවට සිංහල අනුවාදයක් සපයන වෛද්‍ය ආර්. බුද්ධිදාස මහතා එකඟ නො වේ.^[9] එසේ එකඟ නොවීමට එක් හේතුවක් ලෙස ඔහු දක්වන්නේ වරක සංහිතාවේ නොදැක්වෙන බොහෝ කරුණු වෙනත් ග්‍රන්ථවල දක්වා තිබීම බව පවසයි.^[10]

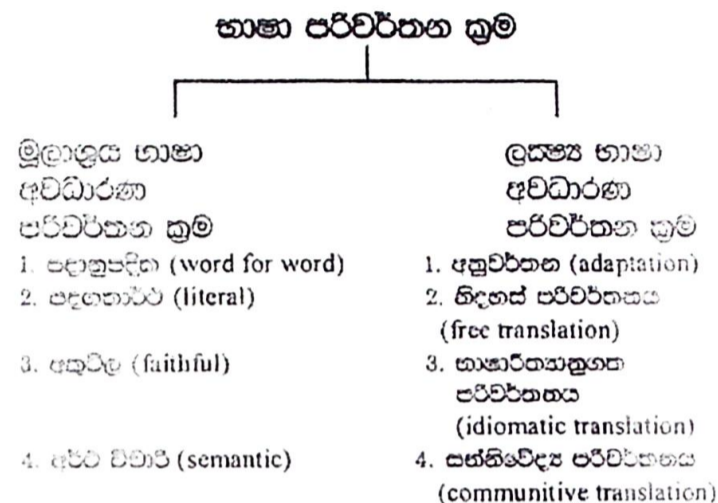
එම විචාරයෙන් සනාථ වන්නේ වරක සංහිතාවේ සඳහන් බොහෝ කරුණු පාඨකයාගේ තේරුම් ගැනීම පිණිස විස්තර වශයෙන් ප්‍රකාශ විය යුතු බවයි. එසේ ම ඔහු දක්වන තවත් සුචිග්‍රේෂී මතයක් වන්නේ වරකයේ සඳහන් බොහෝ කරුණු 'බුද්ධිමත් පාඨකයා' වෙත ප්‍රදානය කොට ඇති බවයි. එබැවින් වරක සංහිතාවට බොහෝ ටීකාවන් සපයන්නට සිදු වූ බව ඔහු පෙන්වා දෙයි. (උදාහරණ: ආයුර්වේද දීපිකා ටීකා, නිරන්තරපද ව්‍යාකෘත, වරකනාස, වරක ව්‍යදිකා තන්තුව ප්‍රදීපිකා ව්‍යාකෘත, පල්පකල්පතරු, වරකෝපස්කාර) එසේම ඔහු විසින් දක්වා ඇති

එම ප්‍රකාශය සමකාලීන ග්‍රන්ථවලට සාපේක්ෂ ප්‍රකාශනයක් ද විය හැකිය. එසේම මොලික සිද්ධාන්තවලට අදාළ ප්‍රකාශනයක් විමටද ඉඩ තිබේ. භාෂා පරිවර්තන හා සම්බන්ධ අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය හැඳින්වීමට වර්තමානයේ දී භාවිත වන සම්මත යෙදුම වන්නේ පරිවර්තන අධ්‍යයනය යි. මිනිසා විසින් අත අතිතයේ සිට නිර්මාණය කර ගත් දැනුම එනම් සාහිත්‍ය, සංස්කෘතික, ආගමික හෝ ශාස්ත්‍ර ආදිය මිනිස් ප්‍රජාව වෙත පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට සම්ප්‍රේෂණය කරන්නා වූ අප්‍රකට බල මුළුව වන්නේ පරිවර්තක ලේඛකයෝ ය. වරක සංහිතාව මෙන් ම භාෂා පරිවර්තනය ද දීර්ඝ ඉතිහාසයක් සහිත මාතෘකා ද්විත්වයකි. ලෝකයේ භාවිත වන භාෂා හා උපභාෂා ප්‍රමාණය අනුව ගෝලීයකරණය තුළ පරිවර්තනය ප්‍රධාන විෂයක් ලෙස වර්තමානයේ දී විශ්වවිද්‍යාල විෂය ධාරාවට අවතීර්ණ වී තිබේ. මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ මෙම ග්‍රන්ථ ත්‍රිත්වයේ පරිවර්තන ක්‍රමවේදය පිළිබඳ විචාර පූර්ව අධ්‍යයනයක නියැලීමයි.

එමෙන්ම ආර්යදාස කුමාරසිංහයන්ගේ වරක පදාර්ථ ව්‍යාකෘතවේ අන්තර්ගත පරිවර්තන ක්‍රමවේදය පිළිබඳ විචාරයේ දී භාෂා පරිවර්තන ක්‍රම, ඊට අදාළ සිද්ධාන්ත ආදිය පිළිබඳ ව මූලික වශයෙන් අධ්‍යයනය කරන ලදී. භාෂා පරිවර්තනය හා සම්බන්ධව අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය හඳුනා ගැනීම ඉන් ප්‍රධාන විය. මේ සඳහා භාෂා පරිවර්තන හ්‍යාය වේදීන් වන ඉයුජින් නිඩා, විල්ස්, රෝජර් ගොරින්, ජේම්ස් හෝමිස්, කිකෙරෝ වැනි පරිවර්තනවේදීන් විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති කෘති හා ලේඛන පිළිබඳ මූලික හැඳුරීමක් සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණ ක්‍රියාවලිය සඳහා උපයෝගී කර ගත් පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය වන්නේ ජේම්ස් හෝමිස් විසින් හඳුන්වා දෙන ලද පරිවර්තන සංසිද්ධි අධ්‍යයන ක්‍රියාවලි ආනත විචාරාත්මක අධ්‍යයනයයි (process oriented descriptive translation studies). මෙවැනි පරිවර්තන ක්‍රියාවලීන් Jacques Derrida හැමැති ප්‍රංශ ජාතික දාර්ශනිකයා හඳුන්වා දී ඇත්තේ Deconstruction නමිනි. මෙම පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය තුළින් පරිවර්තකයා විසින් භාවිත කළ පරිවර්තන ක්‍රම පිළිබඳ සාධාරණීකරණය කිරීමක් සිදු කර ඇත. (translation methodology is the justification for using a particular translation method.) මෙම පර්යේෂණ ක්‍රියාවලිය තුළ දී පරිවර්තකයාගේ සමස්ථ පරිවර්තන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ව සාකච්ඡාවට බඳුන් කර ඇත.

හොඳින්ම සහ පුළුල්ව දැනගත හැකි වන සාහසිකව සිදුකළ ව්‍යාපෘතියක් සාපේක්ෂව දී පරිවර්තන ක්‍රමවේදය

හෝමස්ගේ වර්ගීකරණයට අනුව මෙම පර්යේෂණය පරිවර්තන අධ්‍යයන අරමුණු කර ගත් පර්යේෂණයකි. භාෂා පරිවර්තන ක්‍රම පිළිබඳව සරල හැඳින්වීමක් පහතින් දක්වා ඇත.

කෙසේ නමුදු අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයක් වශයෙන් පරිවර්තන අධ්‍යයනය සතු ව ඇත්තේ දැක කිහිපයක කෙටි ඉතිහාසයකි. තුලනාත්මක සාහිත්‍යය සහ ප්‍රතිරෝධාත්මක වාග්විද්‍යාව යන විෂය ක්ෂේත්‍ර යටතේ අධ්‍යයනය කොරුණු භාෂා පරිවර්තනය සඳහා ක්‍රමවත් පර්යේෂණ සහ ස්ථිරාකාර සිද්ධාන්ත ගොඩනැංවීම පිළිබඳ අවධානය යොමු වූයේ විසි වැනි ශත වර්ෂයේ මධ්‍යයෙන් පසු ය.

පරිවර්තන අධ්‍යයනයට අයත් විෂය ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ පළමු වැනි විධිමත් අධ්‍යයනය සිදු කරන ලද්දේ ජෝමස් හෝමස් (1924 - 1996) නමැති සිලන්දු ජාතික පරිවර්තන න්‍යායවේදියා විසිනි. පරිවර්තන අධ්‍යයනයට අයත් අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍ර නිරූපණය කරමිනි. *The Name and the Nature of Translation* නමැති නිබන්ධයෙහි, 1972 වසරේ දී ඔහු ඉදිරි පත් කළ විෂය ක්ෂේත්‍ර වර්ගීකරණය මේ සම්බන්ධයෙන් මෙතෙක් ඉදිරි පත් වූ නිවැරදි මෙන් ම ප්‍රාමාණික උත්සාහය ලෙස ද පිළිගැනේ. හෝමස්ගේ වර්ගීකරණයෙහි දැක්වෙන පරිදි පරිවර්තන අධ්‍යයනය මූලික වශයෙන් ශුද්ධ පරිවර්තන අධ්‍යයනය (pure translation studies) සහ ව්‍යවහාරික පරිවර්තන අධ්‍යයනය (applied translation studies) යනුවෙන් දෙ වැදෑරුම් වන අතර පරිවර්තන සංසිද්ධි විස්තර කිරීම සහ ඒ සඳහා සිද්ධාන්ත ගොඩනැංවීම ලෙස ශුද්ධ පරිවර්තන අධ්‍යයනයෙහි අරමුණු දෙ වැදෑරුම් වේ. මින් පළමු වැනි අරමුණ, එනම් පරිවර්තන සංසිද්ධි විස්තර කිරීම විග්‍රහාත්මක පරිවර්තන අධ්‍යයනයට (descriptive translation studies) අයත් වන අතර පරිවර්තන සංසිද්ධි විස්තර

කිරීම සඳහා සිද්ධාන්ත ගොඩනැංවීම ලෙස හඳුනාගැනෙන දෙවැනි අරමුණ සෛද්ධාන්තික පරිවර්තන අධ්‍යයනයට (Theoretical translation studies) අයත් වේ.

ප්‍රතිඵල ආනත විචාරාත්මක පරිවර්තන අධ්‍යයනය (product oriented translation studies) එනම් පවතින පරිවර්තන පදනම් කරගත් විග්‍රහාත්මක අධ්‍යයන, ක්‍රියාවලි ආනත විචාරාත්මක පරිවර්තන අධ්‍යයනය (process oriented translation studies) එනම් පරිවර්තනයේදී සිදු වන මනස්ථ ක්‍රියාවලිය සහ කෘත්‍ය ආනත විචාරාත්මක පරිවර්තන අධ්‍යයනය (function oriented descriptive translation studies) එනම් ලක්ෂ්‍ය සමාජ සංස්කෘතික පසුතලයේ දී පරිවර්තනයන්හි කාර්යය වශයෙන් විචාරාත්මක පරිවර්තන අධ්‍යයනය තුන් වැදෑරුම් වේ.

සෛද්ධාන්තික පරිවර්තන අධ්‍යයනය, එනම් පරිවර්තන සිද්ධාන්ත යටතේ සාකච්ඡා පරිවර්තන සිද්ධාන්ත (general translation theories) සහ පාර්ශ්වීය පරිවර්තන සිද්ධාන්ත (practical translation theories) වශයෙන් ප්‍රභේද ද්වයයක් හඳුනාගැනෙන අතර මේ අතරින් පාර්ශ්වීය පරිවර්තන සිද්ධාන්ත යන්න කොටස් සයකට බෙදා දැක්වේ. එනම් මාධ්‍ය පරිමිත සිද්ධාන්ත (medium restricted theories), ක්ෂේත්‍ර පරිමිත සිද්ධාන්ත (area restricted theories), ස්තර පරිමිත සිද්ධාන්ත (rank restricted theories), පාඨ මාදිලි පරිමිත සිද්ධාන්ත (text type restricted theories), කාල පරිමිත සිද්ධාන්ත (time restricted theories) සහ ගැටලු පරිමිත සිද්ධාන්ත (problem restricted theories) වශයෙනි.

මානවීය හෝ යාන්ත්‍රික හෝ වශයෙන්, ලේඛන හෝ භාෂා හෝ වශයෙන් සීමා කර දැක්වෙන සිද්ධාන්ත මාධ්‍ය පරිමා සිද්ධාන්ත නම් වන අතර භාෂාව හෝ සංස්කෘතිය හෝ සමාජ සාධකයක් අනුව සීමා කර දැක්වෙන සිද්ධාන්ත ක්ෂේත්‍ර පරිමා සිද්ධාන්ත නම් වේ. භාෂාත්මක ස්තර අනුව සීමා කර දැක්වෙන සිද්ධාන්ත ස්තර පරිමිත සිද්ධාන්ත ලෙස ද, සාහිත්‍ය හෝ සාහිත්‍ය නොවන හෝ වශයෙන් සීමා කර දැක්වෙන සිද්ධාන්ත පාඨ මාදිලි පරිමිත සිද්ධාන්ත ලෙස ද, පැරණි කෘති පරිවර්තනයට සීමා කර දැක්වෙන සිද්ධාන්ත කාල පරිමිත සිද්ධාන්ත ලෙස ද

ගැලුණාහැරේ. එක් සම්ප්‍රදාය ආදිය පරිවර්තනයට සීමා කර දැක්වෙන සිද්ධාන්ත ගැටලු පරිමිත සිද්ධාන්ත නම් වේ.^[11]

ආර්යදාස කුමාරසිංහයන් විසින් ආයුර්වේද ග්‍රන්ථයක් වන වරක සංභිතාව පදාර්ථ ව්‍යාකෘත සහිතව පරිවර්තනය කිරීමෙන් පදාර්ථ ව්‍යාකෘත සහිත වරක සංභිතාව නිර්මාණය වී ඇත. මූලාශ්‍ර ග්‍රන්ථය වශයෙන් ඔහු විසින් භාවිත කර ඇත්තේ වකු දත්තය රචනා කරන ලද ශ්‍රී වකුපාණි පතිකුමාගේ (11 වැනි සියවස) ආයුර්වේද දිපිකා ව්‍යාකෘත සහිත වරක සංභිතාවයි.^[12] සැක සංකා සහිත ස්ථාන පරිවර්තනයේ දී ඔහු විසින් ආර්ය, බුද්ධිමත්යන්ගේ වරක සිංහල අනුවාදයද ආර්ය, කේ ශර්මා හා වෛද්‍ය හනවන්දාස් විසින් පරිවර්තනය කරන ලද ඉංග්‍රීසි අනුවාදය ද සසඳා බලා ඇත.^[13] එමෙන් ම සාකච්ඡා ක්‍රමවේදය ද අදාළ කර ගෙන ඇති අතර ආයුර්වේද පඬුවරයන් සේ සැලකෙන ඩී. එම්. ජයසිංහ හා විලියම් අල්විස් යන ආචාර්යවරුන්ගේ අදහස් ද ප්‍රයෝජනයට ගෙන ඇත.^[14] මෙම පරිවර්තන ග්‍රන්ථයේ විශාලත්වය හේතුවෙන් භාග තුනක් වශයෙන් මුද්‍රණය කිරීමට යෙදුණ බව එතුමා එම පෙරවදනේ සටහනක් තබා ඇත. ප්‍රථම භාගය, ද්විතීය භාගය හා තෘතීය භාගය යනු එම කාණ්ඩ ත්‍රිත්වයයි. මෙම ග්‍රන්ථ නාමයේ අන්තර්ගත 'කුමාරකේලි' යන්නෙන් එතුමාගේ කුමාරසිංහ යන නාමය කෙටි කොට කුමාර යන පදයද කේලි යන්නෙන් අයිතිය හැඟවීම ද නිර්වචනය විය හැකි බව උගතුන්ගේ මතයයි. එතුමා විසින් පරිවර්තනය කරන ලද මාධ්‍ය නිදානයේ ද කුමාරකේලි යන්න අන්තර්ගත වේ. කේලි යන්නෙහි අරුත වන්නේ ක්‍රීඩාව හෝ රංගනය යන්නයි. ඒ අනුව මෙමගින් කතුවරයාගේ දක්ෂකම කොශල්‍යය, නිපුණත්වය හා ප්‍රතිභාව ප්‍රකට කරවයි. එමෙන්ම මෙම පරිවර්තනය පිළිබඳව එතුමාගේ පුත්‍රයා වන පාඨක කුමාරසිංහ මහතා සමඟ සිදු කරන ලද සාකච්ඡාවේ දී සඳහන් වූයේ මේ පිළිබඳ තම පියා දැක්වූ අදහස නම් කුමාර යන්න බාල හෝ ප්‍රදරු අර්ථයේලා සලකා තමාගේ මෙම කර්තව්‍යය ප්‍රදරුවෙකුගේ ක්‍රීඩාවකට ඔහු විසින් සමකරන ලද බවයි. මෙමගින් පිළිබිඹු වන්නේ මෙම විෂය ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධයෙන් එතුමාගේ දැනුම ප්‍රදරුවෙකුගේ දැනුමකට එතුමා විසින් ම සමාන කර ඇති බවයි. මෙයින් ගම්‍ය වන්නේ එතුමා මෙම විෂය ක්ෂේත්‍රය තුළ මහා පඬුවරවනක් ලෙස විද්වතුන් සැලකුවද එතුමා විසින් අවබෝධ කර ගත යුතුව ඇති දැනුමේ

පරතරක් ඔහු හොඳකින බවයි. මෙය එතුමාගේ නිගමනානි ගුණය මැනවින් ප්‍රකට කරවයි. එසේම පරිවර්තන ව්‍යාකෘතියක් සඳහා විශේෂිත නමක් යෙදීම පරිවර්තන සම්ප්‍රදායක් බව ද තවත් උගතුන් පෙන්වා දෙයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ දක්ෂිණ දේශයේ මාතර ගන්දරාවත්ත නැමැති ග්‍රාමයේ පිහිටි නිවසක ගෘහාධිපති වූ කුමාරසිංහ ආර්යපාද මහතාගේ පුත්‍රයෙකු ලෙස ආර්යදාස කුමාරසිංහයන් 1917 වසරේ මස දාහත්වෙනි දින මෙලොව එළිය දුටුවේ ය. උණවටුනේ සිරිවෙද නම් වූ නිවසේ නතර වී පාරම්පරික වෙදකම හැදෑරීමට පටන්ගෙන ඇත. පුරා පස් වසරක් ඔහු සංස්කරණය, රෝග රෝගි පරික්ෂා, විකිත්සා ක්‍රම ආදිය ප්‍රගුණා කරන ලදී. ඉන් පසු නැවත මාතර පිහිටි කීර්තිමත් පිරිවෙනක් වන මහාමන්තින්ද නම් පිරිවෙනට පැමිණ ගාස්තු හඳුරන්නට පටන් ගත්තේ ය. එකල එම පිරිවෙනේ කීර්තිමත් මහා පඬු රුවනක් වූ බඹරැන්දේ ධර්මාචාර්යාචාර්යාණන්ගේ සායක හිමිපාණන්ගෙන් ද මාගල්ලාගොඩ ශ්‍රී පක්ෂ්ඨානිෂ්‍ය නායක ස්වාමීන් වහන්සේගෙන් ද වල්ගම ශ්‍රී හේමාලෝක හිමියන්ගෙන් ද අධ්‍යාපනය හදාරා 1937 දී පිරිවෙනේ අවසාන විභාග සියල්ල සම්පූර්ණ කළේ ය.

ඔහු බරණැස් නුවර පිහිටි අර්ජුණ ආයුර්වේද මහා විද්‍යාලයට ඇතුළත් ව පුරා අවුරුදු පහක් ආයුර්වේදය හදාරා ඇත. එහි දී ඔහු විසින් ආයුර්වේදාචාර්ය උපාධිය හිමි කර ගන්නා ලදී. වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රානුගත වූ එතුමා පොදු ජන හා වෙද ජන උදෙසා සිදු කර ඇති මෙහෙය අතිමහත් ය. එතුමා ශ්‍රී ලංකා ද්වීපයේ පහළ වූ අග්‍රගන්‍ය පඬුවරවනකි. මේ අනුව සැලකූ කල්හි එතුමා විසින් සංස්කෘත භාෂාවට, සිංහල භාෂාවට, ආයුර්වේදයට, සාහිත්‍ය හා කලා ක්ෂේත්‍රයට සිදු කරනු ලැබූ මෙහෙය අනුපමය වේ.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

ආර්යදාස කුමාරසිංහ විසින් මෙම පරිවර්තන ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදා ගෙන ඇති මූලාශ්‍ර කෘතිය සංස්කෘත භාෂාවෙන් රචිත වරක සංභිතාවයි. මෙම ග්‍රන්ථය ස්ථාන අටකින් හා අධ්‍යාය එකසිය විස්සකින් සමන්විතයි. පරිවර්තන කෘතිය ප්‍රථම භාගය, ද්විතීය භාගය, හා තෘතීය භාගය වශයෙන් කාණ්ඩ තුනකින් ඉදිරිපත් කර ඇත. ලක්ෂ්‍ය කෘතිය රචනා කිරීමේ දී පරිවර්තකයා මිශ්‍ර සිංහල භාෂාව භාවිත කර ඇත. අවශ්‍ය වීම් ඉංග්‍රීසි භාෂාවට අයත් වාක් සංකේත භාවිත වී තිබේ. මූලාශ්‍රය කෘතිය

මාතෘකා හෝ අනු මාතෘකාවලට වෙන් කර හැකි අතර ලක්ෂ්‍ය කෘතිය මාතෘකා මෙන් ම අනුමාතෘකාවලට බෙදා වෙන් කර තිබෙනු කැපී පෙනේ. බොහෝ විට අදාළ පරිවර්තනයට පසුව විස්තරී දක්වා ඇත. මාතෘකා හා අනුමාතෘකා වෙන් කිරීමේ දී මූලාශ්‍ර කෘතියට හෝ එම පරිච්ඡේදයේදී මට හානි නොවන අයුරින් විෂයානුකූල ව, ක්‍රමවත් ව හා වගකීමෙන් යුතුව කටයුතු සිදු කර තිබේ. මෙම ලක්ෂ්‍ය කෘතිය පරිවර්තනය කිරීමේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් පදගතාර්ථ පරිවර්තන ක්‍රමය යොදා ගෙන ඇත. එසේම විකෘත සම්ප්‍රදාය ද මෙහිදී අනුගමනය කර තිබේ. එම නිසා 'පදාර්ථවිකෘත සහිත' යන විශේෂණය මෙයට යොදා ඇත.

පරිවර්තන න්‍යායවේදීන් පෙන්වා දෙන පරිදි මූලාශ්‍ර කෘතියෙන් ඉදිරිපත් කරන හැඟීමට සදාභා හෝ එයට සමීප වන අන්දමේ හැඟීමක් හෝ දැනීමක් පාඨකයාට ලබා දීම පරිවර්තකයාගේ අරමුණ විය යුතු අතර එම අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීමට ආර්යදාස කුමාරසිංහ නම් මූ පරිවර්තකයා සමත් වී තිබේ. එම මූලාශ්‍ර කෘතිය කියවීමෙන් පාඨකයා ලබන අනුභූතිය ලක්ෂ්‍ය කෘතිය කියවීමෙන් පාඨකයා ලැබිය යුතු ය යන පරිවර්තන න්‍යායට අනුගත වීමට පරිවර්තකයා හැකි සෑම විට ම උත්සාහ දරා ඇත. මෙහි දී මූල කතෘගේ අරමුණ වෙත ලක්ෂ්‍ය කෘතිය කතෘවරයා ද ප්‍රගා වී ඇත. මූලාශ්‍ර කෘතියේ භාෂාව හා ලක්ෂ්‍ය භාෂාව පිළිබඳ ව පරිපූර්ණ නොපුරුදු පරිවර්තකයා සතු විය යුතු බව පරිවර්තන සිද්ධාන්තයකි. පරිච්ඡේද වෙන් කිරීමේ දී මූලාශ්‍ර කාර්තෘවරයා අනුගමනය කර ඇති අතර, මාතෘකා හා අනු මාතෘකා පරිවර්තකයා විසින් විෂය සන්දර්භයට අනුකූල වන සේ යොදා ඇත. ආර්යදාස කුමාරසිංහයන්ගේ ලක්ෂ්‍ය කෘතියේ භාෂා භාවිතය දෙස සුපරික්ෂාකාරීව නිරීක්ෂණය කිරීමේ දී පෙනී යන්නේ බොහෝ දුර සිංහල භාෂාවේ පද යොදා ගැනීමට උත්සුක වී ඇති බවයි.^[15] උදා: ප්‍රවතු (ප්‍රියංතු), ඉවද (අභිවිභා), බැමිතිරි (බ්‍රාහ්මි), දරුනැලිද්ද (දාරුනාරිද්ද), බොහෝ විට ප්‍රකෘති 'එ' 'අ' ශබ්ද 'ආ' ශබ්දය බවට හැරී නිර්මාණය වී ඇති බොහෝ වචන හමු වේ. උදා: සැහැවි - ව.සං.ආ.කු. පුර්ව භාගය, පිටුව, 753., උච්චකුම් - ව.සං.ආ.කු. පුර්ව භාගය, පිටුව, 790., වැනි - ව.සං.ආ.කු. පුර්ව භාගය, පිටුව, 980, ය. හෙළ භාෂා පුනරුදයේ පෙර ගමන් කරුවන් මූ කුමාරතුංග මුනිදාස, ජයන්ත වීරසේකර, ගම්ලත් තෙන්නකෝන් වැනි උගතුන්ගේ භාෂාව හැසිර වීමේ ලක්ෂණ මෙහි දක්නට ලැබේ.

ආර්ය. බුද්ධදාස වෛද්‍යාචාර්යවරයා විසින් අනුචාද කර ඇති චරිත සංහිතාව මෙම පරිවර්තනය සමඟ සමපාත වන අවස්ථා සුලබ ව දැකිය හැකියි. මූලාශ්‍ර භාෂා හා ලක්ෂ්‍ය භාෂා පිළිබඳ විශාරදයෙකු වන පරිවර්තකයා විසින් තම භාෂා කුසලතාව හා විෂය නිපුණතාව ප්‍රකට කරමින් තම අධිකාරි බලය ආරක්ෂා කරමින් කටයුතු කරන අයුරු කැපී පෙනෙයි.^[16] පදාර්ථ විකෘතිය සහිත චරිත සංහිතා නම් වූ මෙම පරිවර්තනය තුළින් මෙම පරිවර්තකයා එම සිද්ධාන්තය සපුරා ඇති බව පැවසිය යුතු යි. මේ භාෂා ද්විත්වයෙහි ම පද යෙදෙන අනුපිළිවෙළ පිළිබඳ ව නිරීක්ෂණයෙන් පරිවර්තකයාගේ දැනුමේ නිපුණතාව තීරණය කළ හැකි යි. මෙම පරිවර්තන කෘතිය මූලාශ්‍ර කෘතියෙන් අපසරණය වී නැත. ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ පරිවර්තනයේ දී එහි අන්තර්ගතය වෙනස් කිරීමට පරිවර්තකයා නොපෙළඹිය යුතුය යන්න පරිවර්තන සිද්ධාන්තයකි.^[17] මූලාශ්‍ර කෘතියේ අන්තර්ගත භාෂාව ලක්ෂ්‍ය පාඨකයාට පහසුවෙන් පිළිගත හැකි සහ තේරුම් ගත හැකි පරිද්දෙන් එහි නිශ්චිත ප්‍රකරණ අර්ථ ලක්ෂ්‍ය භාෂාවට හැරවීමට පරිවර්තකයා හැකි සෑම විට ම උත්සාහ දරා ඇත. චරිත සංහිතාව යනු ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථයක් වන බැවින් පරිවර්තකයා විසින් ශාස්ත්‍රීය පරිවර්තන (literal translation) ක්‍රියාවක නියැලී ඇත්තේ උගුණ පූර්ණ හා බාහ්‍ය විෂය ප්‍රවේශන එක් කරමින් ලක්ෂ්‍ය පාඨකයාට අසාධාරණයක් සිදු නොකරමිනි. මූලාශ්‍ර කෘතිය පද්‍ය හා ගද්‍යවලින් සමන්විතයි. මෙහි දී මූලාශ්‍ර කෘතියේ සඳහන් පද්‍ය ගද්‍ය බවට හරවා ලක්ෂ්‍ය කෘතියේ දක්වා ඇත. එබැවින් මූලාශ්‍ර ගත පද්‍යයට සිදු කෙරෙන ස්වරූපීය සංශෝධනය මැනවින් විශද වේ. මෙහි දී උපයුක්ත භාෂාවේ සන්නිවේද්‍ය අගය, වාක්‍ය රටා විකෘති වීම, වෘත්ත හා ශබ්ද රසය විනාශ වීම, ආදිය සිදු වී ඇත. මෙය සාර්ථක පරිවර්තනයක් නොවීමට එක් හේතුවක් විය හැකි බව පරිවර්තන න්‍යායවේදී ඔන්ද්‍රේ ලිතවේරගේ මතය වුව ද, එම විකෘති වීම මෙම පදගතාර්ථයට බාධාවක් ඇති කර හැකි බව පෙනී යන්නේ මූලාශ්‍රය පද්‍යයේ අදහසට හානි වීමක් නොමැති බැවිනි. මෙම සම්පූර්ණ පරිවර්තන ක්‍රියාවලිය තුළ පරිවර්තකයා විසින් යොදාගෙන ඇති ප්‍රධාන පරිවර්තන ක්‍රමය වන්නේ සෘජු පරිවර්තන ප්‍රභේදයක් වන පදගතාර්ථ පරිවර්තනය යි. මූලාශ්‍ර කෘතියේ අන්තර්ගත පද්‍ය හා ගද්‍යවල ස්වාභාවය අනුව පරිවර්තකයා විසින් පදානුපදික පරිවර්තන (word for word translation) ක්‍රමය යොදා ගෙන තිබේ. යම් අවස්ථාවල දී රේඛාන්තර පරිවර්තන ක්‍රමය (interlinear translation) යොදා

පරිවර්තන කායික සිදු කර ඇත.^[18] මූලාශ්‍ර කෘතියෙන් ඉදිරිපත් වූ අදහස් ලක්ෂ්‍ය කෘතියෙන් නිරූපණය වීම හෝ නො වීම අනුව සෘජු පරිවර්තන ක්‍රමයේ සාර්ථක හෝ අසාර්ථක බව තීරණය වන බව න්‍යායවේදීන් ගේ අදහසයි. පදගතාර්ථ පරිවර්තන ක්‍රමය තුළ සාර්ථක පරිවර්තන කෘතියක් ලක්ෂ්‍ය පාඨකයාට ප්‍රදානය කිරීමට මෙම පරිවර්තකයා සමත් ව ඇත්තේ ඒ සඳහා ඔහු විසින් සියුම් උපාය මාර්ග අනුගමනය කර ඇති බැවිනි. මෙහි දී පදගතාර්ථ ක්‍රමය මූලික ව යොදමින් පරිවර්තන සන්දර්භය තුළ පැහැදිලි කිරීම් සඳහා ඉඩ ප්‍රස්ථා අවම වූ කලින් ප්‍රකරණයෙන් බැහැර ව විජපණී යොදමින් ඊට අදාළ සාධාරණත්වය සෑම විට ම ඉටු කර ඇත. ලක්ෂ්‍ය භාෂාවේ ව්‍යාකරණ නිර්මිත සීමාවන්හි සිට මූලාශ්‍රයේ නියත ප්‍රකරණ අර්ථ (contextual meaning) ප්‍රතිනිර්මාණය කරමින් පරිවර්තකයා විසින් අකුටිල පරිවර්තනයේ යෙදී ඇත. වාක්‍යයන්හි පද රටාව (අන්වය) සකස් කර ඇත්තේ ලක්ෂ්‍ය භාෂාවේ ව්‍යාකරණ රීතිය අනුගමනය කරමිනි. මූලාශ්‍රය කෘතියේ පදවල ධ්වනිත අර්ථ ලක්ෂ්‍ය භාෂාවේ පද යෙදීමෙන් පමණක් ඉටු නොවන කලින් හා ඒ සඳහා අවශ්‍ය පද ලක්ෂ්‍ය භාෂාවෙන් සොයා ගත නොහැකි විට අර්ථවිචාරී පරිවර්තන (Semantic translation) ක්‍රමය යොදා ගෙන තිබේ.^[19] මේ අනුව ප්‍රධාන පරිවර්තන ක්‍රමය වන පදගතාර්ථය ඉක්මවා නොයමින් මූලික ප්‍රකරණයෙන් බාහිර ව හා යම් යම් අවස්ථාවල දී මූලික සන්දර්භය තුළ සිට නිදහස් පරිවර්තනය (free translation), භාවානුවාද (paraphrase), භාෂාවන්තර පරිවර්තනය (intralingual), අන්තර් භාෂා පරිවර්තනය (interlingual translation), අනුවර්තන (adeptation), අනුකරණය (imitation), පද්‍ය ගද්‍යට හැරවීම (poetry into prose), සන්නිවේදන පරිවර්තනය (communicative translation), අනිස්ථාපනය (transposition), අනුකූලනය (modulation) ආදී පරිවර්තන ක්‍රම යම් කාක් දුරකට උපයෝගී කර ගෙන ඇත. පාරිභාෂික වචන පරිවර්තනයේ දී බොහෝ දුරට මූලාශ්‍රය භාෂාවේ පද යොදා ගෙන ඇත.^[20] එනම් සෘණීකරණය යොදා ගත් අවස්ථා සුලබ ය. එසේ ම මෙම සෘණීකරණ පරිවර්තන ක්‍රමය යොදා ගැනීම නිසා මූලාශ්‍රය කෘතියේ පණිවිඩය යථා පරිදි පාඨකයා වෙත සම්ප්‍රේෂණය වී ඇත. උදාහරණ වශයෙන් සිද්ධාන්ත, ස්වභාවික සිද්ධාන්ත, ප්‍රතිතන්ත්‍ර හා අභ්‍යුපගම යන තාක්ෂණික වචන සඳහා ලක්ෂ්‍ය භාෂාව වන සිංහල භාෂාවේ පවතින තාක්ෂණික පද උදාහරණ මඟ හරවා ගැනීම සඳහා පරිවර්තකයා විසින් මූලාශ්‍රය භාෂාවේ යෙදී ඇති

අර්ථ ඒකක සෘජුව ම භාවිතයට ගැනීම. ^[21] සදාභ සංස්කෘතික පසුබිමක් මූලාශ්‍ර භාෂාව හා ලක්ෂ්‍ය භාෂාව එක ම පවුලකට අයත් වීමත් නිසා මෙම පරිවර්තනය සාර්ථක වී ඇති බව කිය යුතු යි. එමෙන්ම මෙම සමහර වචන සංස්කෘත භාෂාවෙන් තත්සම වූ පද හෙයින් ද බොහෝ කලක් සිංහල භාෂාවේ භාවිත වූ බැවින් ද තව දුරටත් සෘණීකරණ වදන් නොව ඒවා ලක්ෂ්‍ය භාෂාවේ වාක් කෝෂයට අයත් වචන සේ සැලකිය හැකි ය. සමහර අවස්ථාවල දී පරිවර්තකයා විසින් ලක්ෂ්‍ය භාෂාවට නව පද ප්‍රදානය කර ඇත. උදාහරණ නම් විවර්චනා-විසයිකු (ව.සං.ආ.ක. ප්‍රථම භාගය පිටුව 485), ක්ලෝමය කිලවුට් (ව.සං.ආ.ක. ප්‍රථම භාගය පිටුව 866), ශ්ලේෂ්ම හුවො - සෙමිකීම (ව.සං.ආ.ක. ද්විතීය භාගය පිටුව 152), ශිශුමාර - සිසුමාරවා (ව.සං.ආ.ක. ද්විතීය භාගය පිටුව 423). මෙහි දී සෘණ පරිවර්තනය (calque) යොදා ගෙන ඇත. මෙම පද තත්සම විසින් ලක්ෂ්‍ය භාෂාවට එකතු කර තිබේ. භාෂාවේ වාක් කෝෂය මෙමඟින් පුළුල් වූව ද සමහර නව්‍ය පදවලට වඩා මූලාශ්‍ර පද ලක්ෂ්‍ය පාඨකයාට සම්ප්‍රේෂණය වීම දෘශ්‍යමාන වෙයි. උදාහරණ නම් ආමාගය - ඇමසිය (ව.සං.ආ.ක. තෘතීය භාගය පිටුව 67), අග්නිනාගය - ගිනිඇසිය (ව.සං.ආ.ක. තෘතීය භාගය පිටුව 67), අතිසාර-ඉසාරම (ව.සං.ආ.ක. ප්‍රථම භාගය පිටුව 502) ආදී වශයෙනි. ඒ අනුව මෙහි දී නිගමනය කළ හැක්කේ පරිවර්තන කායිකයේ දී මුඛ්‍ය වශයෙන් සෘජු පරිවර්තන ද, වඩා ලෙස නිදහස් පරිවර්තන ක්‍රමය ද යොදා ගෙන ඇති බවයි. පරිවර්තන හ්‍යාසවාදීන් සම්මුතියකට එකඟ නොවන බව සනාථ කරන නියමෝර් සැවෝරිගේ විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති පරස්පර විරෝධී යුගල මූලධර්ම (pair-wise contradictory translation principles) හයෙන් පහක් මෙම පරිවර්තනය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර ගත හැක. එනම් මූලාශ්‍රය කෘතියේ පද පරිවර්තනයේ ද ඇත, මූලාශ්‍ර කෘතියේ අදහස් පරිවර්තනයේ ඇත, පරිවර්තනය මූලාශ්‍ර කෘතිය මෙන් කියවිය හැකි ය, පරිවර්තනය පරිවර්තනයක් මෙන් කියවිය හැකි ය, මූලාශ්‍ර කෘතියේ භාෂා විලාසය පරිවර්තනයෙන් ගම්‍ය වේ, පරිවර්තකයාගේ භාෂා විලාසය පරිවර්තනයෙන් ගම්‍ය වේ, පරිවර්තනය මූලාශ්‍ර කෘතියට සමකාලීන කෘතියක් මෙන් කියවිය හැකි ය, පරිවර්තනය පරිවර්තකයාට සමකාලීන කෘතියක් මෙන් කියවිය හැකි ය, මූලාශ්‍ර කෘතියේ නොමැති කොටස් පරිවර්තනයේ නො තිබිය හැකි අතර, මූලාශ්‍ර කෘතියේ සමස්ත අන්තර්ගතය පරිවර්තනයේ ඇත, පද්‍යය ගද්‍ය සේ පරිවර්තනය වී ඇත යනුයි. ප්‍රතික්ෂේප වූ මූලධර්ම වන්නේ මූලාශ්‍ර

කෘතියේ නොමැති කොටස් පරිවර්තනයේ තිබිය හැකි අතර, මූලාශ්‍ර කෘතියේ එන සමහර කොටස් පරිවර්තනයේ නොමැති විය හැකි යි හා පද්‍යය පද්‍යයක් ලෙස පරිවර්තනය විය යුතු ය යන මූලධර්ම දෙකයි. පදගතාර්ථ පරිවර්තනය ක්‍රමයේ දී සිදු වන්නේ විනේ සහ දාඩ්ලිනෙට් යන පරිවර්තන න්‍යායවේදීන් පවසන පරිදි මූලාශ්‍රය භාෂාවේ ව්‍යාකරණය හා භාෂා රීතිය සමඟ අනුරූප වන අයුරින් මූලාශ්‍ර කෘතිය ලක්ෂ්‍ය භාෂාවට සෘජු ව හැරවීම යි.²² මෙහි දී ඔවුන් පෙන්වා දෙන අන්දමට මූලාශ්‍ර ගත භාෂාව ලක්ෂ්‍ය භාෂාවට සදාභාව වන අන්දම සොයා බැලීම පමණක් පරිවර්තනයාගේ කාර්ය වුව ද මෙම පරිවර්තන කාර්යයේ දී එම සීමාවෙන් ඔබ්බට ගොස් ලක්ෂ්‍ය පාඨකයාගේ විෂයය යථාතය දැල්වීම සඳහා උපදේශකත්වයෙන් ක්‍රියා කර ඇති බවයි. මූලාශ්‍ර කෘතියේ අන්තර්ගත යම් යම් ශ්ලෝකවල තිබූ සමහර සංස්කරණ පරිවර්තකයා භාවිත කළ පිටපත අනුව හෝ පරිවර්තකයා විසින් සිදු කරන ලද සංස්කරණයක් දැයි පැහැදිලි නිගමනයකට එළඹීමට නොහැකි වන්නේ පරිවර්තකයා විසින් මේ පරිවර්තනය සඳහා ආයුර්වේද දීපිකා ටීකා සහිත චරිත සංගීතාව භාවිත කළ බව දක්වා තිබුණ ද එහි සංස්කරණය පිළිබඳ සඳහන් කර නොමැති වීම යි. යම් අවස්ථාවල දී ප්‍රාදේශීය වාක් සංකේත භාවිතා කරමින් ඉතා සරල ව පද අරුත් වටහා දීමට පරිවර්තකයා සමත් වී තිබේ. මාෂධ භාම පරිවර්තනය කිරීමේ දී ඊට අදාළ උද්භිද විද්‍යාත්මක නාම, ප්‍රාදේශීය නාම, ඉංග්‍රීසි, දම්ප්, නිනදි හා සංස්කෘත භාෂාවේ පර්යාය යොදා ගනිමින් වඩාත් නිවැරදි නාමකරණයක් හඳුන්වා දීමට පරිවර්තකයා සමත් වී ඇති බව මෙම පර්යේෂණයෙන් සනාථ වේ.

පිටර් ග්‍රිවිමාර්ක් අවධාරණය කරන භාෂා පරිවර්තනයේ මූලික අරමුණ ලෙස හඳුන්වන නිරවද්‍යතාව (Accuracy) සහ ලාඝවතාව (Economy) යන කරුණු මෙම පරිවර්තනයේ දී සාක්ෂාත් වී ඇත.²³ විකිත්සිය අවශ්‍යතාව සඳහා ලක්ෂ්‍ය පාඨකයා දැනුවත් කිරීමට පරිවර්තකයා විසින් යම් යම් සංස්කරණ (editorial activity) සිදු කර ඇත. බොහෝ අවස්ථාවල දී පරිවර්තකයා සතු වෛද්‍ය කාර්යයේ ප්‍රත්‍යක්ෂ බව පරිවර්තනය තුළින් මනාව පිළිබිඹු කර ඇත.²⁴ මෙම පරිවර්තන කාර්යයේ දී පරිවර්තකයා විසින් විශ්වාසදායී මූලාශ්‍ර (canonical explanation) දක්වා ඇති බව තහවුරු වෙයි.²⁵ ඒ සඳහා පහත නිදසුන් සාක්ෂි සපයයි.²⁶ උදාහරණ: ආයුර්වේද දීපිකා ටීකා, ආර්. බුද්ධදාස චරිත

අනුවාදය, ආර්. කේ. ශර්මා, භගවත් දාස් චරිත ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනය, සුශ්‍රූත සංගීතා, ක්ෂාරපාණි තන්ත්‍රය, ශාර්ඛිගධර සංගීතා, ජතුකණී සංගීතා, සර්වාථිප් සංග්‍රහය, අමරකෝෂය, වංගසේන සංගීතා, ආයුර්වේද මාෂධ සංග්‍රහ, අජ්චාංග සංග්‍රහය, යෝගරත්නාකරය, නාපතන්ත්‍රය, කෝට්ලස් අර්ථ ශාස්ත්‍රය, හේලසංගීතාව, භාරිත සංගීතාව, භාවප්‍රකාශ වෛද්‍ය නිගණ්ඩුව, හාමිණි, චරිත නින්දි අනුවාදය, වාග්හට (අජ්චාංගනාදය), පාණිනි යෝග සුත්‍ර විවරණය, තර්ක සංග්‍රහය, සතර බණවර අටුවා, වෛශේෂික දර්ශනය, සංඛ්‍යකාර්කා, සාංඛ්‍ය තත්ව කෝමුදි ටීකාව, සාරාර්ථ සංග්‍රහය, නින්දි විද්‍යෝදානිති ව්‍යාඛ්‍යාව, තත්ව ප්‍රදීපිකා ව්‍යාඛ්‍යා (ශිවදාස සේන), සාරසංක්ෂේපය, ශ්‍රී තාරාංගකරගේ කාය විකිත්සා මහා ග්‍රන්ථය, චතුදත්තය, මාධව නිදනය, රසායන සංග්‍රහය, විදේහ තන්ත්‍රය, ආලම්බායන, හෝප් තන්ත්‍රය, ශ්‍රී යෝගින්ද්‍රනාථ සේන පඬිතුමාගේ චරිත පරිවර්තනය.²⁷ මෙහි සඳහන් සමහර ආයුර්වේද සිද්ධාන්ත නවීනයන්ගේ වෛද්‍ය විද්‍යාත්මක සිද්ධාන්ත වලට සමාන කර ඇත. උදා: coldhydrotherapy. අවශ්‍ය ස්ථානයන්හි දී ආයුර්වේද දීපිකා ටීකානුසාරයෙන් දෘෂ්ටාන්ත එකතු කර ඇත. සමහර ආයුර්වේද සිද්ධාන්ත න්‍යාය පැසුරු කරමින් පැහැදිලි කර ඇත. උදා: අල්පායුරු පුච්චි නිපතනි න්‍යාය. ආර්. බුද්ධදාස චරිත අනුවාදය සමඟ සැසඳීමේ දී වඩාත් උචිත පදය තෝරා ගැනීමට උත්සාහ කර ඇති බව නිගමනය කළ හැකි ය. උදා: අධිකරණ යන්තර් ආර්. බුද්ධදාස මහතා 'ආධාර' යන පදය සඳහන් කර තිබුණ ද ආර්යදාස කුමාරසිංහයන් ඒ සඳහා යොදා ඇත්තේ 'ආශ්‍රය' යන පදයයි. මේ සඳහා අවස්ථානෝචිත පදය වන්නේ 'ආශ්‍රය' බව ශාස්ත්‍රානුකූල ව නිගමනය කළ හැකි ය. එසේ ම මෙහි අන්තර්ගත කරුණු විමර්ශනය කිරීමේ දී පරිවර්තකයාගේ ආයුර්වේද ග්‍රන්ථ පරිශීලනයේ විශිෂ්ටතාව,²⁸ රෝග ලක්ෂණ වෙන් කර හඳුනා ගැනීම පිළිබඳ වෛද්‍යවරයෙකු වශයෙන් අත්පත් කර ගත් පරිචය, මූලාශ්‍ර හා ලක්ෂ්‍ය භාෂා පිළිබඳ හසල ද්‍රෝණය මෙන්ම ගවිත වෛද්‍ය විද්‍යාත්මක දැනුම පිළිබඳ ව හිසි අවබෝධය ද විකිත්සකයෙකු ලෙස රෝග විනිර්ණය පිළිබඳ දක්වන කෝශලය ද හා කාර්ම දෘෂ්ටිතාව ද මනාව ප්‍රදර්ශනය කරයි.²⁹ යම් යම් අවස්ථාවල දී දක්වා ඇති චිප්පණි මගින් පරිවර්තකයාගේ මූලාශ්‍රය භාෂාවේ විශාරදත්වය මැනවින් විශද වෙයි. උදා: 'ප්‍රමේහ-පු' උපසර්ගය පෙරදැර කොට ගත් 'මිත් ස්වරණයෙහි' යන ධා ධාතුවෙන් පර වූ 'සසද්' ප්‍රත්‍යය (ප්‍ර-මිහ+සසද්) යෙදී ප්‍රමේහ ශබ්දය උත්පන්නි වී ඇත. 'ප්‍රභූත

මාත්‍රාවෙන් විකෘත මූලය පහ කිරීම' යනු එහි අර්ථයයි.' යනුවෙනි. මෙම සාධනීය ලක්ෂණ මෙන් ම පහත දැක්වෙන දුර්වලතා ද මෙම පර්යේෂණ කාර්යයේ දී විචාරයට භාජනය විය.

නිගමනය

ආර්යදාස කුමාරසිංහයන්ගේ මෙම කෘතියෙන් ආයුර්වේද විෂය ක්ෂේත්‍රයට හා ආයුර්වේද විද්‍යාර්ථීන්ට ලබා දුන් සහ ලබා දෙන ආනාලෝකය අතිමහත්ය. ආර්ය. බුද්ධදාසයන්ගේ වරක සංහිතා අනුවර්තනයෙන් ලබා දුන් ආයුර්වේද දැනුම මෙම විකෘතවෙන් තවදුරටත් ඔපහැරවුණු අතර එය ආයුර්වේද උපාධි හා පශ්චාත් උපාධි ක්ෂේත්‍රයේ ආයුර්වේද දැනුම පිළිබඳ තිබූ විශාල හිඟසක් පුරුණත්වයට පත් කිරීමක් පද්‍යයක් පද්‍යයක් ලෙස පරිවර්තනය වීම නිසා එහි සන්නිවේද්‍ය අගය ඉහළ මට්ටමක රඳවා ගැනීමට හැකි වනවා සේම මෙය ශාස්ත්‍රීය පරිවර්තනයක් හෙයින් විෂය දැනුම මතකයේ රඳවා ගැනීමේ ශක්‍යතාවය ද ඉහළ අගයක් ගනී. මෙම ලක්ෂ්‍ය පරිවර්තනයෙන් එම ප්‍රයෝජනය ලක්ෂ්‍ය පාඨකයාට හිමි වී නැත. එසේ වන්නේ සම්පූර්ණ කෘතිය ගද්‍ය පාඨ ලෙස දක්වා ඇති හෙයිනි. දෝෂ හඳුනා ගැනීමේදීත්, විකිත්සාවේ දීත් ඉතාම වැදගත් වන සමහර සිද්ධාන්තයන්

විප්පණි මැගින් හෝ එය විස්තර කර නො තිබීම අඩුපාඩුවකි. උදා: විකෘති විෂම සමවේතනය. මූලාශ්‍ර හා ලක්ෂ්‍ය ගාණාවේ වාක්‍ය සංස්ථිතිය අසඳාග වන අවස්ථාවන්හි පරිවර්තන ක්‍රියාවලියේ සාර්ථකත්වය පිළිබඳ ගැටළු මතු වී තිබුණි. පදගතාර්ථ ක්‍රමය අනුව පරිවර්තනය කර ඇති යම් මූලාශ්‍ර පාඨවල පද අර්ථ ගැන්වීම කෙරෙහි දැඩි අවධානයක් යොමු කළ ද අර්ථාවබෝධයේ දුර්වලතා දැකිය හැකි අවස්ථා ඇත. සමහර සමාජ ව්‍යවහාර හා ප්‍රාදේශීය ව්‍යවහාරයන් ශාස්ත්‍රීය පරිවර්තනයකට යෙදීම පිළිබඳ ව සාකච්ඡාවට බඳුන් වීම සුදුසු බව පෙනී යයි. උදා: උදුරය යන්නට බඩ ගෙඩිය, ශීර්ෂය සහ ඔළුගෙඩිය, විරල යන්නට පුංචිපුතාමී යන පද යොදා තිබීම. මෙවැනි අල්ප දෝෂයන් පෙන්වා දිය හැකි වුව ද මෙම පරිවර්තනය සාධනීය ලක්ෂණයන්ගෙන් සපිරි සාර්ථක පදගතාර්ථ පරිවර්තනයක් බව නිගමනය කළ හැකි ය. මේ අනුව 'අකුටිල පරිවර්තකයෙකු නම් පදානුපදික පරිවර්තනයේ නොයෙදෙන්න' 'You will not render word for word (like) a faithful translator' යන සුප්‍රකට ලතින් වැකිය නිෂ්ප්‍රභ කරමින් ආර්යදාස කුමාරසිංහ නම් වූ මෙම පරිවර්තකයා මෙම පරිවර්තන කාර්යය සාර්ථක වී තිබීම කර ඇත.

ආශ්‍රිත සම්පත්.

1. සොතර්, ද ව්‍යන්ස්ලේටර්ස් හැන්ඩ්බුක්. රොක්විල්: ජ්‍යෙට්ට්ට් පබ්ලිෂින්, 2009; පිටු 5-15.
2. ද සිල්වා, ජයමාල්. භාෂා පරිවර්තන ප්‍රවේශය. මරදාන, ශ්‍රී ලංකා: එස්. ගොඩගේ ප්‍රකාශන; 2018; පිටුව 27.
3. ස්ටීවන්, ජෝර්ජ්. ආර්ට්(ර්) බිබ්ල්. ලන්ඩන්: ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාල මුද්‍රණාලය; 1967; පිටු 236-238.
4. අග්නිවේශ, වරක, ද්‍රාඩ්වල, වරකසංහිතා, සුභ ස්ථාන, දීර්ඝපිටිතිය අධ්‍යයනය, 1/141, ප්‍රතිසංස්කරණය වෛද්‍ය ජාද්වපි ත්‍රිකම්පි ආචාර්ය, පුර්ව මුද්‍රණය, වෛකම්බා සංස්කෘත සංස්ථාන්, වාරනාසි, 2009; පිටුව 23.
5. එම වරක සංහිතා, විකිත්සා ස්ථාන, ගුල්ම විකිත්සා අධ්‍යයනය, 5/44; පිටුව 439.
6. ශාස්ත්‍රි, ජේ. අයි. එන්., රාවෝ ඩී. ආයුර්වේද ඉතිහාසය, වෛකම්බා ඔරියන්ටලියා, වාරනාසි; 2008; පිටුව 74.
7. ශාස්ත්‍රි, ජේ. අයි. එන්., රාවෝ ඩී. ආයුර්වේද ඉතිහාසය, වෛකම්බා ඔරියන්ටලියා, වාරනාසි; 2008; පිටුව 75.
8. එම වරක සංහිතා, සිද්ධි ස්ථාන, උත්තරවාසිනි අධ්‍යයනය, 12/43-44; පිටුව 738.
9. බුද්ධදාස, ආර්ය. වරක සංහිතාව (සිංහල අනුවාදය). ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1960; පිටුව vi.
10. බුද්ධදාස, ආර්ය. වරක සංහිතාව (සිංහල අනුවාදය). ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1960; පිටුව vii.
11. ද සිල්වා, ජයමාල්. භාෂා පරිවර්තන ප්‍රවේශය. මරදාන, ශ්‍රී ලංකා: එස්. ගොඩගේ ප්‍රකාශන; 2018; පිටු 20 - 22.
12. කුමාරසිංහ, ආර්යදාස. පදාර්ථ විකෘත සහිත වරක සංහිතාව, පුර්ව භාගය.(සුභ ස්ථානය, ආච්‍යය හඳුනාපිිය අධ්‍යයනය, 26/37). ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1991. පෙර වදන පිටුව XX.
13. එම, පුර්ව භාගය. (සුභ ස්ථානය, ආච්‍යය හඳුනාපිිය අධ්‍යයනය, 26/37). ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1991. පිටුව XX.
14. එම, පුර්ව භාගය. (සුභ ස්ථානය, ආච්‍යය හඳුනාපිිය අධ්‍යයනය, 26/37). ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1991. පිටුව XX.
15. කුමාරසිංහ, ආර්යදාස. විකෘතතා, වරකතා වරක සංහිතාව, තෘතීය භාගය.(විකිත්සා ස්ථානය, අපස්මාර විකිත්සා අධ්‍යයනය, 19/43-44). ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1991. පිටුව 783.
16. කුමාරසිංහ, ආර්යදාස. විකෘතතා, වරකතා වරක සංහිතාව, තෘතීය භාගය, (විකිත්සා ස්ථානය, ඉහළ විකිත්සා අධ්‍යයනය, 15/20-21). ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1996. පිටුව 71.

මහලුලිගොඩ සහ පුජ්‍ය ධම්මරතන, වරක සංඛිතාව පිළිබඳ ව විකෘතවත් සාපයමේ දී පරිවර්තන ක්‍රමවේදය

17. ඩාස්නෙට්, සුසන්. පරිවර්තන අධ්‍යයනය. නිව්යෝක්, කොලොම්බියා විශ්වවිද්‍යාල මුද්‍රණාලය, 1920 ;පිටුව 87.
18. කුමාරසිංහ, ආර්යආස. පළාඊ ව්‍යාධික සහිත වරක සංඛිතාව, පුරුම භාගය.(සුත්‍ර ස්ථානය, ආච්‍යය හදුකාප්පිය අධ්‍යයය, 26/37).ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1991. පිටුව 480.
19. කුමාරසිංහ, ආර්යආස. පළාඊ ව්‍යාධික සහිත වරක සංඛිතාව, දෙවන භාගය. (චිකිත්සා ස්ථානය, වාපිකරණ අධ්‍යයය, 2(4)/51). ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1994. පිටුව 448.
20. කුමාරසිංහ, ආර්යආස. පළාඊ ව්‍යාධික සහිත වරක සංඛිතාව, පුරුම භාගය. (සුත්‍ර ස්ථානය, මහාරෝගාධ්‍යය අධ්‍යයය, 20/16) ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1991. පිටුව 375.
21. එම. පුරුම භාගය. (සුත්‍ර ස්ථානය, ආච්‍යය හදුකාප්පිය අධ්‍යයය, 26/53), පිටුව 491.
22. ඩාස්නෙට්, සුසන්. (2002). පරිවර්තන අධ්‍යයනය. නිව්යෝක්, රෝට්ලේජ්, 2002.; පිටුව 60.
23. කුමාරසිංහ, ආර්යආස. පළාඊ ව්‍යාධික සහිත වරක සංඛිතාව (සිංහල පරිවර්තනය, පුරුම භාගය.(සුත්‍ර ස්ථානය, මහාරෝග අධ්‍යයය, 20/16), ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1991. පිටුව 375.
24. එම. පුරුම භාගය. (සුත්‍ර ස්ථානය, ආච්‍යය හදුකාප්පිය අධ්‍යයය, 20/204), පිටුව 363.
25. එම. ද්විතීය භාගය.(චිකිත්සා ස්ථානය, පාතිසුක්‍රීය ශාරීර අධ්‍යයය 8/50), ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ, 1994. පිටුව 207.
26. එම. ද්විතීය භාගය.(චිකිත්සා ස්ථානය, ගුල්ම චිකිත්සා අධ්‍යයය, 5/42-43), පිටුව 597.
27. එම. ද්විතීය කාණ්ඩය.(චිකිත්සා ස්ථානය, රසායන අධ්‍යයය, පුරුම පාදය,1(1)/35), පිටුව 336.
28. එම. ද්විතීය භාගය.(චිකිත්සා ස්ථානය, පවර චිකිත්සිකය අධ්‍යයය, 3/130-132), පිටුව 486.
29. එම. ද්විතීය භාගය. (චිකිත්සා ස්ථානය, පවර චිකිත්සිකය අධ්‍යයය, 3/98(II)), පිටු 466-476.